

123 SERİ NO'LU GELİR VERGİSİ GENEL TEBLİĞİ(*)

Belge türü	Tebliğ (Mülga)
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Tebliğ grubu	GELİR VERGİSİ GENEL TEBLİĞLERİ
Tarih	29.12.1978
Sıra no	123

29.3.1976 tarih ve 121 Seri Sayılı Gelir Vergisi Genel Tebliğinde, küçük çiftçi muafiyi ölçülerini aşan çiftçilerin, bu ölçüleri aştıkları yılda elde ettikleri tarımsal kazançları nedeniyle ertesi yılın Mart ayında beyanname vermeleri gerekeceği belirtilmiştir.

Bu Genel Tebliğe dayanılarak yapılan uygulamalar dolayısıyla İdare ile yükümlüler arasında birçok uyuşmazlıkların ortaya çıktığı; bunların mali ve idari yargı organlarınca sürekli olarak idare aleyhine karara bağlandığı ve bu konudaki kararların tutarlı bir hal aldığı göz önünde tutularak anılan tebliğ yürürlükten kaldırılmış, bu konuda bundan böyle aşağıdaki esaslara göre işlem yapılması uygun bulunmuştur.

Bilindiği üzere; 193 Sayılı Gelir Vergisi Yasası'nın 14 ncü maddesinin ilk fıkrasında; aynı yasanın 12. ve 13 ncü maddelerinde yazılı işletme büyüklüğü ve satış tutarı ölçülerini aşan çiftçilerin, bu durumun meydana geldiği tarihi izleyen takvim yılı başından itibaren küçük çiftçi muafiyini kaybedecekleri öngörülmüş, ayrıca aynı yasanın 53 ncü maddesinin üçüncü fıkrasında, yeni işe başlayan çiftçilerin işe başladıkları yıl içerisindeki kazançlarının götürü gider esasına göre saptanacağı belirtilmekte muafiyet şartlarının kaybedildiği tarihten itibaren yükümlülükle ilgili ödevlerin (beyanname vermek gibi) yerine getirileceği kabul edilmiştir.

Bu hükümlere göre;

1. Ötedenberi tarımsal uğraşda bulunan ve işletme büyüklüğü veya satış tutarı ölçülerini aşan çiftçilerin, bu ölçüleri aştıkları yılda elde ettikleri tarımsal kazançları nedeniyle beyanname vermeleri, ancak ölçülerin aşıldığı tarihi izleyen takvim yılı başından itibaren yükümlülüklerinin tesis edilerek bu yıl içinde elde edecekleri tarımsal kazançları üzerinden vergilendirilmeleri;

2. İlk kez işe başlayan ve küçük çiftçi muafiyi ölçülerini aşan çiftçilerin Danıştay'ın bu konuda kesinlik kazanan kararlarına göre işe başlarken yükümlülüğe girdiklerinin kabul edilmesi ve muafiyet şartlarının kalktığı yılı kapsayan vergilendirme dönemi için ertesi yılın Mart ayında beyanname vermeleri;

3. Ayrıca yetişmesi uzun bir süreyi kapsayan veya yetiştikten sonra satış bedelleri toplamı altmış bin liranın çok üstünde bulunan ürünleri (örneğin kavak ağacı) yetiştiren çiftçilerin, küçük çiftçi bağışıklığıyla ilgili ölçüleri aştıkları yıl içinde yeni işe başladıkları ve bu yıl içinde elde ettikleri tarımsal gelirleri için beyanname vermeleri gerekecek Danıştay'ca kabul edilmiştir.

Gelir Vergisi Yasasının 12, 13, 14 ve 53 ncü maddelerine uygun bulunan bu görüş, büyük çapta tarımsal uğraşda bulunup ürünlerini çok yüksek bedel karşılığı sattıkları halde yıl içinde yükümlülüktan kurtulmak için muvazaalı yollara başvuran yükümlülerin vergilendirilmesini sağlamaya yönelik bulunmaktadır.

Bu gibi yükümlülerin durumlarının izlenmesi ve haklarında yukarıda belirtilen ilkelere göre işlem yapılması;

4. Bakanlığımıza ulaşan olaylardan; 121 Seri Sayılı Gelir Vergisi Genel Tebliği uyarınca yapılan tarhiyatları terkin eden Vergiler Temyiz Komisyonu Kararlarının Vergi Dairelerince haklarında bu yönde karar verilen çiftçilerin muafiyet ölçülerini aştıkları yılı izleyen takvim yılı başından itibaren mükellefiyetleri tesis edilmeksizin ve beyanname vermeyenler adına re'sen tarhiyat yapılmaksızın Danıştay'da dava konusu yapıldığı, uyuşmazlık konusunun Danıştay'ca kesin karara bağlandığı tarihte ise, tarh zamanaşımı süresinin dolması nedeniyle vergilendirme olanağının ortadan kalktığı, bu durumun büyük ölçüde hazine kaybına neden olduğu anlaşılmıştır.

Bu itibarla vergiler Temyiz Komisyonunca ölçülerin aşıldığı yılı izleyen takvim yılı başından itibaren yükümlülüklerinin tesisine karar verilen ve beyanname vermedikleri saptanan çiftçiler adına Danıştay kararları sonucu beklenilmeden Takdir Komisyonundan alınacak karara göre zamanaşımı süresi içinde tarhiyat yapılması;

5. 121 Seri Sayılı Gelir Vergisi Genel Tebliği hükümleri uyarınca ötedenberi tarımsal uğraşda bulunan çiftçiler hakkında (yeni işe başlayan çiftçiler hariç) yapılan uygulamalardan doğan ve henüz karara bağlanmamış uyuşmazlıklardan vazgeçilmesi, Mali ve İdari Yargı mercilerince yükümlüler lehine verilen kararlar hakkında üst

